

11. Кочемировська О.О., Пищуліна О.М. Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Україні: аналітична доповідь. Київ: НІСД, 2012. 88 с. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Sots_zahust-c0056.pdf (дата звернення: 03.01.2019).
12. Синчук С.М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 422 с.
13. Звіт Рахункової палати за 2017 рік. Київ, 2018. 316 с. URL: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16755497/Zvit_RP_2017.pdf?subportal=main (дата звернення: 11.03.2019).
14. Степанова С.В. Фінансування соціального захисту в умовах децентралізації: зарубіжний досвід та національні реалії. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 22. С. 73–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_22_16 (дата звернення: 11.03.2019).

УДК 342.922

ПОНЯТТЯ Й ОЗНАКИ РЕАЛІЗАЦІЇ АРЕШТОВАНОГО НЕРУХОМОГО МАЙНА ЧЕРЕЗ ЕЛЕКТРОННІ ТОРГИ (АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

Круговий Олексій Олександрович,
здобувач кафедри адміністративного
та митного права (Університет митної
справи та фінансів, м. Дніпро, Україна)

У статті розкрито поняття й ознаки реалізації арештованого нерухомого майна через електронні торги. Доведено, що держава використовує електронні торги як інструмент у досягненні позитивних результатів державної політики. Зокрема, поступове впровадження е-торгів (аукціонів) на державному рівні дає змогу не лише ефективно здійснювати управлінські функції, а й забезпечувати захист і відновлення порушених прав і законних інтересів громадян. Виділено п'ять основних ознак реалізації арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів: 1) є підстави для примусового стягнення на майно боржника; 2) неможливо забезпечити задоволення вимог кредитора в інший спосіб – за рахунок звернення стягнення на кошти чи рухоме майно боржника; 3) використання мережі Інтернет; 4) подвійна форма вираження процедури реалізації арештованого нерухомого майна – внутрішня (сукупність виконавчих підпроцедур) і зовнішня (договір купівлі-продажу); 5) специфічність досліджуваних правовідносин, що виражається в їх суб'єктному складі.

Доведено, що реалізація арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів за своєю природою є своєрідним правовим механізмом, який спрямований на задоволення законних вимог та інтересів кредитора й проявляється через власні специфічні ознаки. Цей механізм може бути задіяний лише у виконавчому провадженні та лише за умови, що неможливе звернення стягнення на інше майно боржника, відмінне від нерухомого.

Ключові слова: адміністративні процедури, адміністративні процедури реалізації арештованого нерухомого майна через електронні торги, етапи, процедура, стадії.

CONCEPT AND SYMPTOMS OF REALIZATION OF BROWNEED NON-CURRENT PROPERTY THROUGH ELECTRONIC TENDERS (ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS)

Kruhovi Oleksii Oleksandrovych,
Applicant at the Department of
Administrative and Customs Law
(University of Customs and Finance,
Dnipro, Ukraine)

In the article the concept and signs of realization of the arrested immovable property through electronic trading are disclosed. It is proved that the state uses electronic tenders as an instrument for achieving positive results of state policy. In particular, the gradual introduction of e-bids (auctions) at the state level allows to more effectively carry out not only administrative functions, but also provide protection and restoration of violated rights and legitimate interests of citizens. There are five main features of the realization of arrested immovable property through electronic trading: 1) there are grounds for the enforcement of the property of the debtor; 2) it is impossible to ensure satisfaction of the claims of the creditor in another way – at the expense of the recovery of funds or movable property of the debtor; 3) use of the Internet; 4) a double form of expression of the procedure for the realization of the arrested immovable property – internal (a set of executive subprocedures) and external (contract of sale); 5) the specificity of the investigated legal relationship, expressed in their subjects.

It is proved that the realization of arrested immovable property by electronic auction by its nature is a kind of legal mechanism aimed at satisfying the legitimate requirements and interests of the creditor and manifested through its own specific features. This mechanism may only be used in the enforcement proceedings and only on condition that it is not possible to enforce the recovery of the debtor's other property, other than immovable property.

Key words: administrative procedures, administrative procedures for the realization of arrested real estate through electronic tenders, stages, procedure, stages.

З розвитком комп'ютерних технологій свого нового вираження набувають правовідносини в суспільстві. Так, нині досить легко укласти практично будь-який договір за допомогою мережі Internet, не виключені й правочини щодо купівлі-продажу майна.

Правильно зазначає в монографії Є.О. Легеза: «Нині в адміністративно-правовій науці діяльність органів виконавчої влади щодо прийняття адміністративних актів (у тому числі й щодо надання публічних послуг) розглядалася й досі розглядається переважно в структурі так званого «адміністративного процесу». Зокрема, категорія «адміністративний процес» ще з радянських часів мала вагоме методологічне значення в науці адміністративного права і є актуальною в сучасних умовах» [15, с. 150].

Електронна комерція в Україні лише починає свій активний розвиток. Окрім різних майданчиків для купівлі-продажу майна, таких як eBay, AliExpress, Yahoo!, Prom.ua, OLX, Avito тощо, на державному рівні поступово впроваджується електронна система здійснення торговельної діяльності. Державні закупівлі, різноманітні тендери, проведення митних аукціонів, реалізація арештованого як рухомого, так і нерухомого майна та багато інших механізмів, які впроваджуються на державному рівні, – все це відбувається з використанням мережі Internet. Варто додати, що політика щодо впровадження цифрових механізмів у повсякденне життя має на меті прискорити й покращити суспільні відносини в тій чи іншій сфері; забезпечити більшу доступність суб'єктів до участі в державних механізмах; сприяти громадському контролю за реалізацією напрямів державної діяльності тощо.

Так, держава використовує електронні торги як інструмент у досягненні позитивних результатів державної політики. Зокрема, поступове впровадження е-торгів (аукціонів) на державному рівні дає змогу більш ефективно не лише здійснювати управлінські функції, а й забезпечувати захист і відновлення порушених прав і законних інтересів громадян.

Як зазначає І.І. Кравченко, система електронних торгів широко використовується в багатьох європейських країнах і має дуже позитивні наслідки. В Україні ж електронні торги впроваджено у виконавчому провадженні як механізм реалізації арештованого майна [1].

Питання проведення аукціонів, у тому числі й електронних торгів з примусового продажу майна, нині є досить актуальним, адже цікавить не тільки боржників, нерухоме майно яких продається, чи кредиторів, які прагнуть повернути кошти, а й потенційних покупців, які не хочуть марно витратити кошти й потім роками судитися за законність торгів.

Загалом варто відмітити, що торги є досить поширеним правовим механізмом не лише для сфери економіки та бізнесу, а й для публічно-правового сегменту. Так, за допомогою виконавчого процесу можлива реалізація майна боржника саме шляхом проведення торгів. Саме за допомогою цієї процедури можливе задоволення вимог кредитора в разі невиконання зобов'язань боржником. Окрім цього, варто додати, що така процедура є одним із варіантів придбання нерухомого майна, як правило, за цінами, що є нижчими за ринкові. Також варто зазначити, що у зв'язку з активною віртуалізацією сучасного світу торги набули форми електронних.

Отже, торги як такі можна вважати комплексом заходів, що спрямовані на задоволення вимог кредитора шляхом реалізації майна боржника через його фактичний продаж.

Звернення стягнення на майно боржника являє собою один із дієвих засобів захисту порушених прав. Так, у разі невиконання або неналежного виконання боржником своїх зобов'язань інша сторона має право звернутися до суду або інших належних органів з метою задоволення своїх вимог.

Проте треба зауважити, що навіть у разі звернення до суду та набрання законної сили рішення суду це не є стовідсотковою гарантією його виконання зобов'язаною стороною. У такому випадку якщо добровільне виконання рішення є неможливим, варто звертатися до примусового виконання цього рішення.

Одним із важливих елементів забезпечення верховенства права для будь-якої держави є саме виконання судових рішень, а також інших виконавчих документів. Так, кожна людина прагне бути впевненою, що держава здатна забезпечити реальний захист її прав та інтересів, зокрема, шляхом законного примусу боржника до виконання його договірних або інших зобов'язань перед кредитором. З метою відновлення порушених прав особи запроваджено виконавчі органи.

Відповідно до Закону України «Про виконавче провадження», саме під час виконавчого провадження завершується стадія судового провадження й відбувається фактичне примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) [2].

Указаний Закон України «Про виконавче провадження» набув чинності 5 жовтня 2016 року і прийнятий у рамках Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки [3]. На підставі цього ж Закону Міністерство юстиції України затвердило новий Порядок реалізації арештованого майна [4] й оновлену редакцію Інструкції з організації примусового виконання рішень.

І.Г. Зеленкова зазначає, що виконавче провадження не є наслідком розгляду й вирішення справи, воно є самостійним провадженням щодо відновлення порушеного права особи на підставі судового рішення, яке набрало законної сили [5, с. 27].

С.В. Щербак під виконавчим процесом пропонує розуміти законодавчо врегульовану діяльність суб'єктів виконавчого процесу, здійснювану в особливій процесуальній формі та спрямовану на забезпечення примусового виконання рішень судів та інших юрисдикційних органів, а також реальне поновлення прав фізичних і юридичних осіб шляхом застосування заходів примусового виконання [6, с. 14]

Відповідно до ст. 124 Конституції, визначено, що рішення суду ухвалюється іменем України та підлягає обов'язковому виконанню [7]. Однак у разі відмови боржника щодо добровільного виконання такого рішення досягти бажаного результату, а саме задоволення вимог кредитора, застосовується примус, що являє собою певний засіб впливу на боржника.

Для кращого розуміння місця реалізації арештованого майна у виконавчому провадженні варто звернути увагу на твердження С.В. Щербака, який підкреслює, що виконавчий процес, як і будь-який інший вид юридичного процесу, має певну стадійність. Стадії ж, у свою чергу, утворюють структурно обумовлену послідовність виконавчих дій і відображають хід реалізації вимог виконавчого документа.

У виконавчому процесі науковець виокремлює такі стадії:

- 1) відкриття виконавчого процесу;
- 2) підготовка до виконання;
- 3) застосування заходів примусового виконання до боржника;
- 4) закінчення виконавчого процесу [6, с. 15].

З огляду на ч. 1 ст. 48 Закону України «Про виконавче провадження», звернення стягнення на майно боржника полягає в його арешті (описі), вилученні та примусовій реалізації. Сама ж реалізація арештованого майна (крім майна, визначеного законом) здійснюється шляхом електронних торгів або за фіксованою ціною [2]. Отже, звернення стягнення на майно виступає як певна ступінь відповідальності боржника, але насамперед має на меті задоволення інтересів кредитора, а не покарання боржника.

З огляду на зазначене, можна стверджувати, що, оскільки електронні торги є формою втілення реалізації арештованого майна, їх метою є насамперед досягнення мети на конкретній стадії виконавчого провадження. А саме, якщо керуватися послідовністю етапів, що запропонована С.В. Щербаком, електронні торги знаходяться на передостанньому щаблі цієї структури.

При цьому варто зазначити, що реалізація арештованого нерухомого майна та майна, на яке, відповідно до законодавства, поширюється режим нерухомого, здійснюється виключно шляхом електронних торгів [2].

Із самого терміна «електронні торги» випливає, що про проведення таких торгів відбувається в електронному форматі, тобто за допомогою використання мережі Internet, що є однією з ознак цих торгів. Виходячи зі специфіки проведення електронних торгів, вони потребують для себе створення відповідних і належних умов, оскільки мережа Internet як така не є безпечним середовищем ні для зберігання будь-яких даних, ні для здійснення якихось правочинів. Саме з метою створення безпечного ринку з реалізації не лише арештованого нерухомого майна, а й надання низки інших послуг, улітку 2017 року Міністерство юстиції України перевело систему електронних торгів на децентралізовану технологію Blockchain.

Відповідно до цієї технології, захист і збереження даних здійснюється за допомогою потужних криптографічних алгоритмів. Основа технології Blockchain полягає в розділеному зберіганні інформації, що дає змогу зберігати її одночасно на декількох серверах (у всіх учасників мережі). Характерною особливістю цієї технології є те, що можливості змінити первинну інформацію немає. Так, наприклад, коли інформація про певний об'єкт, що підлягає примусовій реалізації, вперше з'являється в системі

електронних торгів, то подальше внесення змін до цього запису є неможливим, а в разі такої спроби первинні дані будуть відновлені з інших синхронізованих сховищ зберігання цієї інформації (серверів) [8].

Щодо деяких аспектів термінологічного апарату важливо зазначити, що у зв'язку з проведенням адміністративної реформи до законодавства внесено чимало змін і доповнень, однак у термінологічному апараті відсутня єдність. Створюючи новий нормативно-правовий акт, законодавець не вносив належних змін до вже наявних нпа, у зв'язку з указаним варто додати, що в більшості нпа, які регулюють питання реалізації арештованого майна у виконавчому провадженні, термін «електронні торги» має розумітися замість терміна «публічні торги». До того ж, з огляду на розуміння філософсько-правової категорії «публічні торги», не є помилковим уживання вказаного терміна замість поняття «електронні торги». Також у законодавстві України можна зустріти таке формулювання: «... торги (аукціон) ...». Фактично законодавець зрівнює поняття «торги» та «аукціон» як такі, тому й ототожнення вказаних понять у роботі є допустимим

Так, слово «аукціон» походить від лат. «авго», що означає «збільшую». За більшістю фактів історії, аукціони були відносно незвичайним способом ведення переговорів про обмін товарами та послугами. На практиці переважав продаж майна за встановленою ціною, тим не менше аукціони мають давню історію, яка зафіксована ще в 500 р. до н.е. Хоча аукціони найбільше пов'язані в суспільній уяві з продажем антикваріату, картин, рідкісних предметів колекціонування та дорогих вин, аукціони нині також використовуються у правовому полі задля забезпечення прав і задоволення вимог кредитора в зобов'язаннях [9].

Законодавець до поняття арештованого майна включає рухоме або нерухоме майно боржника (крім майна, вилученого з цивільного обороту, обмежено оборотоздатного майна та майна, зазначеного в ч. 8 ст. 56 Закону України «Про виконавче провадження»), на яке звернено стягнення та яке підлягає примусовій реалізації [2].

Досліджуючи питання реалізації арештованого нерухомого майна, звернемося до законодавчого визначення інституту «нерухоме майно».

Так, згідно з ч. 1 ст. 181 Цивільного кодексу України, до нерухомих речей (нерухоме майно, нерухомість) законодавець зараховує земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення. Зазначене визначення «нерухоме майно» є досить універсальним і має деталізацію в інших нормативних актах [10].

Загалом же під поняттям «майно боржника» варто розуміти не лише окремі речі або ж їх сукупність, а й усі майнові права боржника, що є в нього на момент учинення виконавчого провадження. Це положення, хоча й не визначено самим Законом України «Про виконавче провадження», однак воно прямо впливає із цього Закону. Це можна пояснити тим, що майнові права боржника на отримання певних періодичних виплат розглядаються вказаним Законом окремо, більш того, умови та порядок звернення стягнення на такі виплати регламентовано розділом 9 Закону [2].

Однак під час реалізації майна боржника у виконавчому провадженні шляхом проведення електронних торгів значення мають не майнові права боржника, а саме майно – рухоме чи нерухоме, як це безпосередньо визначено законом [2].

Реалізацію арештованого нерухомого майна пропонуємо розглядати у двох площинах, а саме в зовнішній і внутрішній формах її вираження. Якщо уявити внутрішню форму виконавчого процесу як сходи, то реалізація арештованого нерухомого майна боржника буде майже останнім щаблем цього процесу, виступатиме виконавчою процедурою, яка має свою послідовність виконання дій і, відповідно, свою чергу

(у цьому випадку виконувати звернення стягнення на нерухоме майно можливо лише в разі відсутності коштів чи будь-якого іншого майна боржника).

Варто погодитися з думкою С.В. Щербака, що виконавчий процес виникає в разі самостійного невиконання вимог виконавчого документа боржником (відповідно, в разі порушення прав стягувача) і передбачає, керуючись термінологією В.М. Протасова, «владне втручання» державного виконавця в механізм реалізації порушеного права. Також автор указує, що процес реалізується через конкретні правові процедури, а будь-яка процедура визначається або як макропроцедура, або як мікропроцедура. Мікропроцедура та макропроцедура співвідносяться між собою як частина й ціле. У розумінні автора макропроцедура – це система мікропроцедур, яка в найбільш загальному вигляді встановлює загальний порядок здійснення юридичної діяльності, спрямованої на реалізацію норм матеріального права та основаних на них матеріальних правовідносин, охоронюваних від порушень правовими санкціями. Водночас мікропроцедура – відносно самостійне явище, що наділяється характерними рисами, які конкретизують макропроцедуру [11, с. 22–23].

Отже, можна зробити висновок, що процедура реалізації арештованого нерухомого майна є виконавчою процедурою в рамках конкретного виконавчого провадження. Також варто зазначити, ця процедура, згідно з класифікацією С.В. Щербакова, є макропроцедурою, адже вміщає низку інших більш дрібніших процедур, таких як арешт, опис нерухомого майна, його оцінювання відповідними суб'єктами та фактичний продаж на електронних торгах [11, с. 24].

Що ж до зовнішнього свого вираження, то вказана процедура реалізації арештованого майна виступає у правовому полі як правочин із купівлі-продажу нерухомого майна.

Так, аналізуючи судову практику з розгляду адміністративних спорів щодо реалізації арештованого нерухомого майна шляхом проведення торгів, як публічних (відбувалися до вересня 2016 року), так і електронних, можна дійти висновку, що, вирішуючи спори, суди виходять із правової природи процедури реалізації арештованого майна на торгах. Фактично відбувається купівля-продаж нерухомого майна, що, правда, в особливому законодавчому порядку. Так, здійснюється перехід права власності на майно боржника, на яке звернено стягнення до покупця – учасника прилюдних торгів. За результатами ж проведення торгів складається акт, що, у свою чергу, являє собою оформлення договірних відносин купівлі-продажу майна на прилюдних/електронних торгах, а отже, є правочином [12].

Частиною 4 ст. 656 Цивільного кодексу України регламентовано, що до договору купівлі-продажу на біржах, конкурсах, аукціонах (публічних торгах), договору купівлі-продажу валютних цінностей і цінних паперів застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено законом про ці види договорів купівлі-продажу або не впливає з їхньої сутності [10].

Як бачимо, в класичних цивільно-правових відносинах сторонами договору купівлі-продажу нерухомого майна є покупець і продавець – власник майна або уповноважений на те представник. Однак які особи будуть виступати сторонами такого ж договору, але в процесі реалізації арештованого нерухомого майна на електронних торгах?

Специфічний суб'єктний склад цього виду правовідносин є ще однією з ознак, що притаманні процедурі реалізації арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів. Так, з однієї сторони цього нетипового договору купівлі-продажу нерухомого майна є учасник торгів, який виявив бажання придбати певний об'єкт нерухомості й виконав всі необхідні для цього умови. З іншого боку маємо державну виконавчу службу, яка, виконуючи рішення суду чи інших органів (посадових осіб), фактично здійснює продаж арештованого майна боржника. Проте вважати виконавчу службу продавцем у зазначених

правовідносинах не зовсім правильно. Боржник арештованого нерухомого майна також не є повноцінним продавцем у цьому виді договору, адже реалізація арештованого нерухомого майна здійснюється проти волі боржника та й узагалі без його участі: боржник не обирає контрагента за договором і не визначає умов договору. Також маємо організатора електронних торгів – Державне підприємство «СЕТАМ», яке, відповідно до законодавства, уповноважене на організацію і проведення електронних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна, а також відіграє роль посередника між суб'єктом виконавчого провадження й набувачем такого майна (переможцем е-торгів) [13].

Що ж до визначення стороною в цих правовідносинах державної виконавчої служби, то тут також є низка нюансів. Уважати цей орган державної влади представником боржника в досліджуваному договорі купівлі-продажу є хибним наміром, оскільки це не відповідає положенням законодавства, адже ці органи є фактично представниками держави та реалізують її функції з метою забезпечення прав і свобод громадян [14].

Отже, бачимо трансформацію класичних правовідносин між продавцем і покупцем у певну специфічну форму, в якій виконавча служба та організатор публічних торгів виступають як суб'єкти, які створюють передумови для здійснення продажу арештованого нерухомого майна й у жодному разі не набувають статусу продавця такого майна [5, с. 73].

На підставі вищевикладеного можна виділити 5 основних ознак реалізації арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів:

- є підстави для примусового стягнення на майно боржника;
- неможливо забезпечити задоволення вимог кредитора в інший спосіб – за рахунок звернення стягнення на кошти чи рухоме майно боржника;
- використання мережі Інтернет;
- подвійна форма вираження процедури реалізації арештованого нерухомого майна – внутрішня (сукупність виконавчих підпроцедур) і зовнішня (договір купівлі-продажу);
- специфічність досліджуваних правовідносин, що виражається в їх суб'єктному складі.

Отже, реалізація арештованого нерухомого майна шляхом електронних торгів за своєю природою є своєрідним правовим механізмом, який спрямований на задоволення законних вимог та інтересів кредитора й проявляється через власні специфічні ознаки. Цей механізм може бути задіяний лише у виконавчому провадженні та лише за умови, що не можливе звернення стягнення на інше майно боржника, відмінне від нерухомого.

Список використаних джерел:

1. Кравченко І.І. Реалізація арештованого майна через електронні торги у виконавчому процесі України. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 1. С. 176–178.
2. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. Ст. 542.
3. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки: Указ Президента України від 20.05.2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 276/2015. Ст. 1267.
4. Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна: Наказ Міністерства юстиції від 29.09.2016 № 2831/5. *Офіційний вісник України*. 2016. № 76. Ст. 179.
5. Зеленкова І.І. Процедура звернення стягнення на майно боржника у виконавчому процесі: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. Івано-Франківськ: Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького, 2017. 195 с.
6. Щербак С.В. Зміст виконавчого процесу. *Правовий вісник УАБС*. 2011. № 2 (5). С. 15–19.
7. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
8. Технологія BLOCKCHAIN. URL: .

9. Auction. Wikipedia: The Free Encyclopedia URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Auction>.
10. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
11. Щербак С.В. Виконавча процедура: постановка проблеми. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2014. № 1 (10). С. 21–26.
12. Постанова Верховного Суду України від 22.02.2017 по справі № 734/580/15-ц. *Офіційний веб-сайт Єдиного державного реєстру судових рішень*. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/65440998>.
13. Місія та завдання Державного підприємства «СЕТАМ». Інформаційне повідомлення. URL: <http://setam.gov.ua/mission-and-tasks>.
14. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 53. Ст. 1851.
15. Лєгеза Є.О. Теорія публічних послуг: адміністративно-правова складова: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 452 с.

УДК 347.734

БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Кузьменко Юлія Василівна,
доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри адміністративного
права та адміністративного процесу
(Херсонський факультет Одеського
державного університету внутрішніх
справ, м. Херсон, Україна)

У статті висвітлено правові аспекти банківської справи в Україні. Підкреслено, що сучасним правовим полем охоплено всі напрями банківської діяльності, що сприяє максимальному захисту прав та інтересів як клієнтів, так і самих банківських установ. Представлено статистичні дані щодо кількості діючих банків на території України за період з 2008 по 2018 рр. Закцентовано увагу, що функціонування банківської системи в правовому полі є одним із важливих чинників фінансово-економічного розвитку держави.

Ключові слова: законодавство, банківська діяльність, банк, Національний банк України, комерційні банки.

BANKING ACTIVITIES IN UKRAINE: LEGAL ASPECTS

Kuzmenko Iuliia Vasilivna,
Doctor of Pedagogical Sciences, Associate
Professor, Professor at the Department of
Administrative Law and Administrative
Process (Kherson Faculty of Odessa State
University of Internal Affairs,
Kherson, Ukraine)

The article covers the legal aspects of banking in Ukraine. It has been determined that, like in other branches of law, banking legislation is not perfect, and therefore there is a need to clarify the existing financial-legal categories and institutions, as well as constant correction